

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

PRIPOROČILA

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET

PRIPOROČILO EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 18. junija 2009

o vzpostavitvi evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja

(Besedilo velja za EGP)

(2009/C 155/01)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti členov 149(4) in 150(4) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Prehod na gospodarstvo, ki temelji na znanju (Evropski svet v Lizboni leta 2000), zahteva posodobitev in stalno izboljševanje sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja kot odgovor na hitre spremembe v gospodarstvu in družbi, tako da lahko pomagajo pri povečanju zaposljivosti in družbene vključenosti ter izboljšajo dostop do vseživljenjskega učenja za vse, tudi za prikrajšane ljudi.

⁽¹⁾ UL C 100, 30.4.2009, str. 136.

⁽²⁾ UL C 325, 19.12.2008, str. 48.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 18. decembra 2008 (še ni objavljeno v Uradnem listu) Sklepe Sveta z dne 11. maja 2009.

(2) Evropski svet v Barceloni je leta 2000 zastavil cilj, v skladu s katerim bi evropski sistemi izobraževanja in usposabljanja do leta 2010 postali svetovna referenca kakovosti.

(3) Lizbonske integrirane smernice za rast in delovna mesta 2005–2008 pozivajo države članice, naj razvijejo cenovno dostopne in razpoložljive sisteme vseživljenjskega učenja, ki se bodo odzivali na spreminjajoče se potrebe na znanju temelječega gospodarstva in družbe. Prilagoditev in izgradnja zmogljivosti sistemov za izobraževanje in usposabljanje sta potrebni za povečanje njunega pomena za trg dela. Cilji, določeni v politiki zaposlovanja in usposabljanja, bi morali zato pospešeno dopolnjevati tiste iz gospodarske politike in politike trga delovne sile, da bi lahko združili družbeno kohezijo in konkurenčnost.

(4) V skladu z Resolucijo Sveta z dne 19. decembra 2002 o spodbujanju okrepljenega evropskega sodelovanja na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ⁽⁴⁾ („Kopenhagenski proces“), in kot rezultat posledičnega sodelovanja med Komisijo, državami članicami, socialnimi partnerji, državami EFTA in EGP ter državami kandidatkami pri prednostni nalogi zagotavljanja kakovosti, je bil razvit skupni okvir za zagotavljanje kakovosti („CQAF“), pri katerem so bile upoštevane obstoječe izkušnje in „dobra praksa“ v različnih sodelujočih državah.

(5) V skladu s skupnim vmesnim poročilom Sveta in Komisije Evropskemu svetu iz leta 2004 o delovnem

⁽⁴⁾ UL C 13, 18.1.2003, str. 2.

programu Izobraževanje in usposabljanje 2010 ⁽¹⁾ bi morala biti CQAF za poklicno izobraževanje in usposabljanje (kot del nadaljevanja deklaracije iz Kopenhagna) in razvoj dogovorjenih standardov, postopkov in smernic za zagotavljanje kakovosti ⁽²⁾ (v povezavi z bolonjskim procesom in kot del delovnega programa o ciljnih sistemov za izobraževanje in usposabljanje) glavni prednostni nalogi za Evropo.

- (6) Svet za izobraževanje je maja 2004 ⁽³⁾ potrdil pristop CQAF in povabil države članice in Komisijo, da ga v okviru svojih pristojnosti spodbujajo na prostovoljni osnovi, skupaj z ustreznimi zainteresiranimi stranmi.
- (7) Evropska mreža za zagotavljanje kakovosti na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ⁽⁴⁾ je zagotovila evropsko platformo, ki je omogočila ustrezno spremljanje izvajanja sklepov Sveta iz leta 2004 in helsinškega sporočila, ter spodbudila trajnostno sodelovanje med državami.
- (8) Leta 2006 je helsinško sporočilo poudarilo potrebo po nadaljnjem razvoju in izvajanju skupnih evropskih orodij, namenjenih zlasti poklicnemu izobraževanju in usposabljanju s črpanjem iz načel, ki poudarjajo CQAF, kot je bilo zapisano v Sklepih Sveta maja 2004 o zagotavljanju kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju z namenom, da bi spodbujali kulturo izboljševanja kakovosti in širše udeležbe v Evropski mreži za zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.
- (9) To priporočilo vzpostavlja evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti („Okvir“) kot referenčni instrument za pomoč državam članicam pri spodbujanju in spremljanju stalnega izboljševanja njihovih sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja na podlagi skupnih evropskih priporočil, s čimer se nadgrajuje in nadalje razvija CQAF. Okvir bi moral prispevati k izboljševanju kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju in povečani preglednosti in doslednosti razvoja politike poklicnega izobraževanja in usposabljanja med državami članicami, ter s tem spodbujati vzajemno zaupanje, mobilnost delavcev in učencev, in vseživljensko učenje.
- (10) Okvir bi moral zajemati cikel zagotavljanja in izboljševanja kakovosti pri načrtovanju, izvajanju, oceni/presoji in pregledu/reviziji poklicnega izobraževanja in

usposabljanja, ki ga podpirajo skupna merila kakovosti, okvirni deskriptorji in kazalniki. Procese spremljanja, vključno s kombinacijo notranjih in zunanjih mehanizmov ocenjevanja, bi morale ustrezno opredeliti države članice, da bi se opredelila moč sistemov, procesov in postopkov ter področja za izboljšanje. Okvir bi moral vključevati uporabo orodij za merjenje, s katerimi se dokaže učinkovitost.

- (11) Okvir bi bilo treba uporabiti na ravni sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter na ravneh izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja in pridobljenih kvalifikacij. Okvir bi moral zagotavljati sistemski pristop h kakovosti, saj pokriva in medsebojno povezuje pomembne ravni in akterje, moral pa bi dati tudi močan poudarek na spremljanje in izboljševanje kakovosti z združenjem notranjega in zunanjega ocenjevanja, pregleda in postopkov za izboljševanje, ki jih podpirajo meritve in kvalitativne analize. Okvir bi moral biti osnova za nadaljnji razvoj s sodelovanjem na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni.
- (12) Z zagotavljanjem dejanskih instrumentov za podporo razvoja kulture izboljševanja kakovosti in ocenjevanja na vseh ravneh to priporočilo prispeva k uporabi politike in prakse, ki temeljita na dokazih, s čimer se ustvari podlaga za učinkovitejšo in pravičnejšo politiko, v skladu s Sklepi Sveta in predstavnikov vlad in držav članic iz leta 2006 o učinkovitosti in pravičnosti v evropskih sistemih izobraževanja in usposabljanja ⁽⁵⁾.
- (13) To priporočilo zagotavlja okvir za opredelitev, podporo in izmenjavo dobre prakse ne le na nacionalni, temveč tudi na lokalni in regionalni ravni v vseh pomembnih mrežah, tudi v mreži evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti.
- (14) To priporočilo upošteva „Skupna načela za zagotavljanje kakovosti izobraževanja in usposabljanja“, ki so vključena v Prilogo III Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljensko učenje ⁽⁶⁾ („EOK“). Okvir bi moral zato podpirati izvajanje EOK, zlasti kakovost potrjevanja učnih rezultatov. Prav tako bi moral podpirati izvajanje drugih evropskih instrumentov, kot so evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, in skupna evropska načela za opredelitev in potrditve neformalnega in priložnostnega učenja.
- (15) To priporočilo je zaradi svoje nezavezujoče narave skladno z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe, saj je njegov cilj podpirati in dopolnjevati ukrepe držav članic, tako da omogoča nadaljnje sodelovanje med njimi

⁽¹⁾ UL C 104, 30.4.2004, str. 1.

⁽²⁾ „Vzpostavljanje evropskega visokošolskega prostora“: Sporočilo konference ministrov, pristojnih za visoko šolstvo, v Berlinu, 19. septembra 2003.

⁽³⁾ Sklepi Sveta o zagotavljanju kakovosti na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, 28. maj 2004.

⁽⁴⁾ Evropsko mrežo za zagotavljanje kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju je oktobra 2005 ustanovila Komisija v skladu s pozitivnim mnenjem svetovalnega odbora za poklicno usposabljanje. Njegove člane so imenovalе države članice, države kandidatke, države EFTA - EGP ter organizacije evropskih socialnih partnerjev v skladu s posebnim postopkom.

⁽⁵⁾ UL C 298, 8.12.2006, str. 3.

⁽⁶⁾ UL C 111, 6.5.2008, str. 1.

z namenom povečanja preglednosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ter spodbujanja mobilnosti in vseživljenjskega učenja. Izvajati bi ga bilo treba v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso. To priporočilo je v skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena, saj ne nadomešča ali opredeljuje nacionalnih sistemov zagotavljanja kakovosti. Okvir ne predpisuje določenega sistema ali pristopa k zagotavljanju kakovosti, ampak zagotavlja skupna načela, merila kakovosti, okvirne deskriptorje in kazalnike, ki bodo morda lahko pomagali pri ocenjevanju in izboljšanju obstoječih sistemov in izvajanju poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

(16) Predlagani referenčni kazalniki iz Priloge II naj bi v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso podprli ocenjevanje in izboljševanje kakovosti sistemov in/ali izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja, uporabljali pa naj bi se tudi kot „zbirka orodij“, iz katere lahko različni uporabniki izberejo tiste kazalnike, ki najbolj ustrezajo zahtevam njihovega sistema zagotavljanja kakovosti. Te kazalnike bi bilo treba glede na njihovo naravo in namen razlikovati od kazalnikov in meril iz sklepov Sveta z dne 25. maja 2007 o skladnem okviru kazalnikov in meril za spremljanje napredka pri doseganju lizbonskih ciljev v izobraževanju in usposabljanju ⁽¹⁾.

(17) Če bodo države članice uporabljale in še naprej razvijale Okvir, jim bo to lahko pomagalo dodatno izboljšati in razviti sisteme poklicnega izobraževanja in usposabljanja, podpirati strategije vseživljenjskega učenja, dodatno integrirati evropski trg delovne sile in izvajati EOK ter spodbujati kulturo izboljševanja kakovosti na vseh ravneh ob spoštovanju bogate raznolikosti nacionalnih sistemov izobraževanja.

(18) To priporočilo bi moralo prispevati k posodobitvi sistemov izobraževanja in usposabljanja, boljši učinkovitosti usposabljanja, tako da si prizadeva zagotoviti, da ga ljudje ne bi opustili, preden pridobijo kvalifikacije, boljši povezavi med izobrazbo, usposabljanjem in zaposlovanjem, povezovanju formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja ter širšemu podeljevanju kvalifikacij na podlagi pridobljenih izkušenj –

DRŽAVAM ČLANICAM PRIPOROČATA, NAJ:

1. uporabljajo in še naprej razvijajo evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti („Okvir“), merila kakovosti, okvirne deskriptorje in referenčne kazalnike, kakor so določeni in podrobneje opisani v prilogah I in II, še naprej izboljšujejo in razvijajo svoje sisteme poklicnega izobraževanja in

usposabljanja, podpirajo strategije vseživljenjskega učenja in izvajanje EOK ter Evropske listine kakovosti za mobilnost ter spodbujajo kulturo izboljševanja kakovosti in inovacij na vseh ravneh. Poseben poudarek bi moral biti namenjen prehodu iz poklicnega izobraževanja in usposabljanja na visokošolsko izobraževanje;

2. vsaka od njih do 18. junija 2011 po potrebi razvije pristop, namenjen izboljšanju sistemov zagotavljanja kakovosti na nacionalni ravni ter kar najbolj izkoristi Okvir, pri tem pa vključi socialne partnerje, regionalne in lokalne organe ter vse druge ustrezne zainteresirane strani v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso;

3. aktivno sodelujejo v mreži evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti („mreža Okvira“), ki je osnova za nadaljnji razvoj skupnih načel, referenčnih meril in kazalnikov, smernic in orodij za izboljševanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja na nacionalnih, regionalnih in lokalnih ravneh, kot je ustrezno;

4. uvedejo, kjer še ne obstaja, nacionalno referenčno točko za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki bo povezana s posebnimi strukturami in zahtevami vsake države članice ter bo v skladu z nacionalno prakso združevala obstoječe pristojne organe ter vključevala socialne partnerje in vse zadevne zainteresirane strani na nacionalni in regionalni ravni, da bi zagotovila spremljanje pobud. Referenčne točke bi morale:

— različne zainteresirane strani obveščati o dejavnostih mreže Okvira,

— zagotavljati aktivno podporo pri izvajanju delovnega programa mreže Okvira,

— oblikovati dejanske pobude za spodbujanje nadaljnega razvoja Okvira v nacionalnem okviru,

— podpirati samovrednotenje kot dopolnilno in učinkovito sredstvo za zagotavljanje kakovosti, ki omogoča merjenje uspešnosti in opredelitev področij za izboljšanje glede na izvajanje delovnega programa mreže Okvira,

— zagotoviti učinkovito posredovanje informacij zainteresiranim stranem;

5. vsake štiri leta izvedejo pregled postopka izvajanja – to poročilo se vključi v vsako drugo nacionalno poročilo o napredku v okviru bodočega strateškega okvira za evropsko sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja – na podlagi referenčnih meril, ki jih v sodelovanju s Komisijo in državami članicami mrežo Okvira.

⁽¹⁾ UL C 311, 21.12.2007, str. 13.

PODPIRATA NAMERO KOMISIJE, DA:

1. podpira države članice pri izvajanju zgoraj navedenih nalog, zlasti s spodbujanjem sodelovanja in vzajemnega učenja, preizkušanjem in razvijanjem smernic ter zagotavljanjem informacij o razvoju kakovosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju po državah članicah;
2. spodbuja delovanje mreže Okvira in s prispevanjem k razvoju politike na tem področju s pomočjo dejanskih predlogov in pobud v njem po potrebi sodeluje skupaj z državami članicami;
3. zagotovi spremljanje izvajanja tega priporočila v sodelovanju z državami članicami, tako da Evropskemu parlamentu in Svetu vsake štiri leta predloži poročilo o pridobljenih izkušnjah in posledicah za prihodnost, pri čemer po potrebi

vkluči pregled tega priporočila, ki ga izvede v sodelovanju z državami članicami in z vključevanjem različnih zainteresiranih strani;

4. na podlagi navedenega poročila in ob sodelovanju z državami članicami oceni izvajanje tega priporočila ter ga po potrebi revidira.

V Bruslju, 18. junija 2009

Za Evropski parlament
Predsednik
H.-G. PÖTTERING

Za Svet
Predsednik
Štefan FÜLE

UVOD K PRILOGAM

To priporočilo vzpostavlja evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti („Okvir“), ki zajema cikel zagotavljanja in izboljšanja kakovosti (načrtovanje, izvajanje, ocena/presoja in pregled/revizija) na podlagi izbranih meril kakovosti, deskriptorjev in kazalnikov, ki se uporabljajo pri upravljanju kakovosti na ravni sistemov in izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Cilj ni uvedba novih standardov, pač pa podpora prizadevanjem držav članic ob ohranjanju raznolikosti njihovih pristopov.

Okvir bi bilo treba obravnavati bolj kot „zbirko orodij“, iz katere lahko različni uporabniki izberejo tiste deskriptorje in kazalnike, ki najbolj ustrezajo zahtevam njihovega lastnega sistema zagotavljanja kakovosti.

Predlagani deskriptorji (Priloga I) in kazalniki (Priloga II) služijo le kot vodilo, uporabniki Okvira pa jih lahko izberejo in uporabljajo skladno z vsemi ali le nekaterimi svojimi zahtevami in obstoječimi določitvami.

Uporabijo se lahko za začetno poklicno usposabljanje in/ali stalno poklicno usposabljanje, odvisno od ustreznih značilnosti sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja v posameznih državah članicah, ter od vrste izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Uporabljajo se popolnoma prostovoljno, in sicer ob upoštevanju njihove morebitne dodane vrednosti ter v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso. Ne bi se smeli obravnavati niti kot merila uspešnosti niti kot način poročanja o kakovosti in učinkovitosti nacionalnih sistemov ali njihovega primerjanja. Za spremljanje kakovosti teh sistemov so v celoti odgovorne države članice.

PRILOGA I

EVROPSKI REFERENČNI OKVIR ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI: MERILA KAKOVOSTI IN OKVIRNI DESKRIPTORJI ⁽¹⁾

Ta priloga predlaga skupna merila kakovosti in okvirne deskriptorje za podporo držav članic pri izvajanju Okvira ⁽²⁾, če slednje menijo, da je to primerno.

Merila kakovosti	Okvirni deskriptorji na ravni sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja	Okvirni deskriptorji na ravni izvajalca poklicnega izobraževanja in usposabljanja
Načrtovanje odraža strateško vizijo, ki jo imajo ustrezne interesne skupine in vključuje jasne cilje, ukrepe in kazalnike	<p>Cilji poklicnega izobraževanja in usposabljanja so opisani za srednje- in dolgoročno obdobje ter povezani z evropskimi cilji.</p> <p>Ustrezne zainteresirane strani sodelujejo pri določanju ciljev poklicnega izobraževanja in usposabljanja na različnih ravneh.</p> <p>Cilji so določeni in se spremljajo preko posebnih kazalnikov (merilo uspešnosti).</p> <p>Vzpostavljeni so mehanizmi in postopki za prepoznavanje potreb usposabljanja.</p> <p>Oblikovana je bila politika obveščanja, ki bo zagotovila optimalno posredovanje rezultatov/izidov glede kakovosti, ob upoštevanju nacionalnih/regionalnih zahtev za varstvo podatkov.</p> <p>Opredeljeni so standardi in smernice za priznavanje, potrjevanje in certificiranje sposobnosti posameznikov.</p>	<p>Evropski, nacionalni in regionalni cilji politike poklicnega izobraževanja in usposabljanja se odražajo v lokalnih ciljih, ki so jih določili izvajalci.</p> <p>Določeni so jasni cilji, ki se tudi spremljajo.</p> <p>Da bi opredelili specifične lokalne potrebe in potrebe posameznikov, potekajo stalna posvetovanja z ustreznimi zainteresiranimi stranmi.</p> <p>Pristojnosti v upravljanju in razvoju kakovosti so jasno dodeljene.</p> <p>Obstaja zgodnje sodelovanje zaposlenih pri načrtovanju, vključno glede razvoja kakovosti.</p> <p>Izvajalci načrtujejo skupne pobude z ostalimi izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja.</p> <p>Ustrezne zainteresirane strani sodelujejo pri analiziranju lokalnih potreb.</p> <p>Izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja imajo jasen in pregleden sistem zagotavljanja kakovosti.</p>
Izvedbeni načrti se oblikujejo v posvetovanju z zainteresiranimi stranmi in vključujejo jasna načela.	<p>Izvedbeni načrti so oblikovani v sodelovanju s socialnimi partnerji, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja in ostalimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi na različnih ravneh.</p> <p>Izvedbeni načrti vključujejo analizo o zahtevanih virih, zmogljivosti uporabnikov in orodjih ter smernicah, potrebnih za podporo.</p> <p>Smernice in standardi so bili oblikovani za izvajanje na različnih ravneh.</p> <p>Izvedbeni načrti vključujejo posebno podporo pri usposabljanju učiteljev in inštruktorjev.</p> <p>Dolžnosti izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja v postopku izvajanja so natančno opisani in pregledni.</p> <p>Oblikovan je bil nacionalni in/ali regionalni okvir za zagotavljanje kakovosti je oblikovan in vključuje smernice in merila kakovosti na ravni izvajalca poklicnega izobraževanja in usposabljanja z namenom spodbujanja stalnega izboljševanja in samoregulacije.</p>	<p>Viri so ustrezno notranje usklajeni/določeni z namenom doseganja ciljev, ki so zastavljeni v izvedbenih načrtih.</p> <p>Ustrezna in skupna partnerstva so jasno podprta z namenom izvajanja načrtovanih ukrepov.</p> <p>Strateški načrt za razvoj usposobljenosti osebja opredeljuje potrebo po usposabljanju učiteljev in inštruktorjev.</p> <p>Osebe se redno usposablja in razvija sodelovanje z ustreznimi zainteresiranimi stranmi za podporo krepitvi zmogljivosti in izboljševanje kakovosti ter povečanje učinkovitosti.</p>

⁽¹⁾ Za namene tega priporočila se uporabljajo opredelitve, ki temeljijo na glosarju Cedefop o kakovosti usposabljanja (delovni dokument, november 2003).

⁽²⁾ Nadaljnji sklop izbranih kazalnikov kakovosti je podrobneje opisan v Prilogi II.

Merila kakovosti	Okvirni deskriptorji na ravni sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja	Okvirni deskriptorji na ravni izvajalca poklicnega izobraževanja in usposabljanja
<p>Ocenjevanje izidov in postopkov se izvaja redno in je podprto z meritvami.</p>	<p>Oblikovana je metodologija za ocenjevanje, ki zajema notranje in zunanje ocenjevanje.</p> <p>Sodelovanje zainteresiranih strani v procesu spremljanja in ocenjevanja je dogovorjeno in natančno določeno.</p> <p>Nacionalni/regionalni standardi in procesi za izboljševanje in zagotavljanje kakovosti so prilagojeni in sorazmerni s potrebami sektorja.</p> <p>Sistemi so podvrženi samoocenjevanju ter notranjemu in zunanjemu pregledu, kakor je primerno.</p> <p>Izvajajo se sistemi zgodnjega opozarjanja.</p> <p>Uporabljajo se kazalniki uspešnosti.</p> <p>Da bi izmerili uspeh in opredelili področja za izboljšanje, poteka zbiranje ustreznih, rednih in preglednih podatkov. Oblikovana je bila primerna metodologija zbiranja podatkov, npr. vprašalniki in kazalniki/meritve.</p>	<p>Samoocenjevanje/samovrednotenje se izvaja periodično v skladu z nacionalnimi in regionalnimi predpisi/okvirni ali na pobudo izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja.</p> <p>Ocena in pregled vključujeta postopke in rezultate/izide izobraževanja, vključno z oceno zadovoljstva učenca ter učinkovitosti in zadovoljstva osebja.</p> <p>Ocena in pregled vključujeta ustrezne in učinkovite mehanizme za vključevanje notranjih in zunanjih zainteresiranih strani.</p> <p>Izvajajo se sistemi zgodnjega opozarjanja.</p>
<p>Pregled</p>	<p>Postopki, mehanizmi in instrumenti za izvajanje pregledov so opredeljeni na vseh ravneh.</p> <p>Postopki se redno pregledujejo, oblikujejo pa se tudi akcijski načrti za spremembe. Sistemi se temu ustrezno prilagajajo.</p> <p>Podatki o izidih ocenjevanja so javno dostopni.</p>	<p>Zbira se odziv učencev na njihove individualne učne izkušnje ter na okolje, v katerem poteka učenje oziroma poučevanje. Skupaj z odzivom učiteljev se uporablja za izboljšanje nadaljnjih ukrepov.</p> <p>Podatki o izidih pregleda so v veliki meri javno dostopni.</p> <p>Postopki o odzivu in pregledu so del strateškega učnega procesa v organizaciji.</p> <p>O rezultatih/izidih postopka ocenjevanja se razpravlja z ustreznimi zainteresiranimi stranmi, pripravijo pa se tudi primerni akcijski načrti.</p>

PRILOGA II

REFERENČNI NIZ IZBRANIH KAZALNIKOV KAKOVOSTI ZA OCENJEVANJE KAKOVOSTI POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Ta priloga predlaga celovit niz izbranih kazalnikov kakovosti, ki se lahko uporabijo za podporo ocenjevanja in izboljševanja kakovosti sistemov in/ali izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Niz kazalnikov se bo nadalje razvil s pomočjo evropskega sodelovanja na dvostranski in/ali večstranski osnovi na podlagi evropskih podatkov in nacionalnih registrov.

Te kazalnike bi bilo treba glede na njihovo naravo in namen razlikovati od kazalnikov in meril iz Skleпов Sveta z dne 25. maja 2007 o skladnem okviru kazalnikov in meril za spremljanje napredka pri doseganju lizbonskih ciljev v izobraževanju in usposabljanju.

Tabela kazalnikov poleg tega ne vključuje zbirnih kazalnikov na nacionalni ravni, če teh kazalnikov ni oziroma jih je težko pridobiti. Tovrstne kazalnike se lahko na nacionalni ravni zbere kasneje na podlagi dogovora med državami članicami, Komisijo ter mrežo evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti.

Kazalnik	Vrsta kazalnika	Namen politike
Glavni kazalniki za zagotavljanje kakovosti		
Št. 1 Ustreznost sistemov zagotavljanja kakovosti za izvajalce poklicnega izobraževanja in usposabljanja: (a) delež izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki uporabljajo notranje sisteme zagotavljanja kakovosti, določenih z zakonodajo/na lastno pobudo (b) delež pooblaščenih izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja	Kazalnik stanja/vnosa	Spodbujati kulturo izboljševanja kakovosti na ravni izvajalca poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Povečati preglednost kakovosti usposabljanja. Izboljšati vzajemno zaupanje v izvajanje usposabljanja.
Št. 2 Vlaganje v usposabljanje učiteljev in inštruktorjev: (a) delež učiteljev in inštruktorjev, ki sodelujejo v nadaljnjem usposabljanju (b) znesek vloženih sredstev	Kazalnik vnosa/procesa	Spodbujati učitelje in inštruktorje, da proces razvijanja kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja vzamejo za svojega. Izboljšati odzivnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja na spreminjajoče se povpraševanje na trgu dela. Povečati krepitev zmogljivosti posameznega izobraževanja. Izboljšati dosežke učencev.
Kazalniki, ki podpirajo merila kakovosti v okviru ciljev CPI		
Št. 3 Stopnja udeležnosti v programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja: število udeležencev v programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja ⁽¹⁾ glede na vrsto programa in posamezna merila ⁽²⁾	Kazalnik vnosa/procesa/učinka	Pridobiti osnovne podatke o privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja na ravni sistema in izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Usmeriti podporo v povečanje dostopa do poklicnega izobraževanja in usposabljanja, tudi za prikrajšane skupine.

Kazalnik	Vrsta kazalnika	Namen politike
<p>Št. 4</p> <p>Stopnja dokončanosti programov poklicnega izobraževanja in usposabljanja:</p> <p>število oseb, ki so uspešno zaključile programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja oziroma iz njih izstopile, glede na vrsto programa in posamezna merila</p>	Kazalnik procesa/ učinka/rezultata	<p>Pridobiti osnovne podatke o dosežkih na področju izobraževanja in kakovosti postopkov usposabljanja.</p> <p>Izračunati osip med šolanjem glede na stopnjo udeležенosti.</p> <p>Podpirati uspešen zaključek kot enega glavnih ciljev za kakovost poklicnega izobraževanja in usposabljanja.</p> <p>Podpirati zagotavljanje prilagojenega usposabljanja za prikrajšane skupine.</p>
<p>Št. 5</p> <p>Stopnja zaposljivosti v programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja:</p> <p>(a) zaposlitveni položaj učencev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju v določenem času po končanem usposabljanju, glede na vrsto programa in posamezna merila ⁽³⁾</p> <p>(b) delež zaposlenih učencev v določenem času po končanem usposabljanju, glede na vrsto programa in posamezna merila</p>	Kazalnik rezultata	<p>Podpiranje zaposljivosti.</p> <p>Izboljšati odzivnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja na spreminjajoče se zahteve na trgu dela.</p> <p>Podpirati zagotavljanje prilagojenega usposabljanja za prikrajšane skupine.</p>
<p>Št. 6</p> <p>Uporaba pridobljenih spretnosti na delovnem mestu:</p> <p>(a) informacije o zaposlitvi posameznikov po zaključenem usposabljanju glede na vrsto usposabljanja in individualna merila</p> <p>(b) stopnja zadovoljstva posameznikov in delodajalcev s pridobljenimi veščinami in sposobnostmi</p>	Kazalnik rezultatov (mešanica kvalitativnih in kvantitativnih podatkov)	<p>Povečati zaposljivost.</p> <p>Izboljšanje odzivnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja na spreminjajoče se zahteve na trgu dela.</p> <p>Podpirati zagotavljanje prilagojenega usposabljanja za prikrajšane skupine.</p>
Informacije o kontekstu		
<p>Št. 7</p> <p>Stopnja brezposelnosti ⁽⁴⁾ glede na posamezna merila</p>	Kazalnik stanja	Osnovne informacije za odločanje o politikah na ravni sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
<p>Št. 8</p> <p>Razširjenost ranljivih skupin:</p> <p>(a) odstotek udeležencev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ki so opredeljeni kot prikrajšane skupine (na določenem območju ali prispevnih površinah) glede na starost in spol</p> <p>(b) stopnja uspešnosti prikrajšanih skupin glede na starost in spol</p>	Kazalnik stanja	<p>Osnovne informacije za odločanje o politikah na ravni sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja.</p> <p>Podpirati dostop do poklicnega izobraževanja in usposabljanja za prikrajšane skupine.</p> <p>Podpirati zagotavljanje prilagojenega usposabljanja prikrajšanim skupinam.</p>

Kazalnik	Vrsta kazalnika	Namen politike
Št. 9 Mehanizmi prepoznavanja potreb po usposabljanju na trgu dela: (a) informacije o mehanizmih, namenjenih prepoznavanju spreminjajočih se zahtev na različnih ravneh (b) dokaz o njihovi učinkovitosti	Kazalnik stanja/vnosa (kvalitativne informacije)	Izboljšanje odzivnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja na spreminjajoče se zahteve na trgu dela. Podpiranje zaposljivosti.
Št. 10 Programi spodbujanja boljšega dostopa do poklicnega izobraževanja in usposabljanja: (a) informacije o obstoječih programih na različnih ravneh (b) dokaz o njihovi učinkovitosti	Kazalnik procesa (kvalitativne informacije)	Podpiranje dostopa do storitev poklicnega izobraževanja in usposabljanja, tudi za prikrajšane skupine. Podpiranje zagotavljanja prilagojenega usposabljanja.

(¹) Za začetno poklicno usposabljanje: potrebnih je 6 tednov usposabljanja, da se učenec šteje kot udeleženec.

Za vseživljenjsko učenje: odstotek prebivalstva, sprejet v formalne programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

(²) Poleg osnovnih informacij o spolu in starosti bi se lahko uporabila tudi druga merila, npr. osipniki na zgodnji stopnji šolanja, najvišja dosežena izobrazba, priseljenci, invalidne osebe, trajanje brezposelnosti.

(³) Za začetno poklicno usposabljanje: vključno s podatki o zaposlitvenem položaju osipnikov.

(⁴) Opredelitev v skladu z ILO in OECD: posamezniki brez dela, stari od 15 do 74 let, aktivni iskalci zaposlitve in pripravljeni na delo.